16de JAARGANG — CURAÇAO DEN 2den DECEMBER 1899. — No 831

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.

Curaçao. 1 December.

Het "Roode Kruis" en Transvaal.

Vanwege de Heeren LENS, TH. BUYS, J. ELLIS en H. FERGUSON geweerd ons een beleefd verzoek om opname van het volgend schrijven, waaraan wij volgaarne onder warme aanbeveling plaats verleenen. De lijst zal eerstdaags, waar zulks nog niet geschied is, worden aangeboden door een soldaat-ziekendrager.

De ondergeteekenden hebben gemeend het initiatief te moeten nemen, een beroep te doen op de menschlievendheid der ingezetenen van Curaçao.

Zij wenden zich tot hen met het voorstel geldelijken steun te willen verleenen, om het lijden te verzachten der talrijke slachtoffers van de bloedige gevechten in Zuid-Afrika.

De opbrengst zullen zij afdragen aan het hoofdcomité van het "Roode Kruis" in Nederland.

In de ambulances dezer instelling worden zoowel gewonde Boeren als Engelschen geneeskundig behandeld en verpleegd.

Zij vertrouwen waar Nederland en de Oost-Indische koloniën op zoo schitterende wijze voorgingen met deze liefdadige onderneming van het Hollandsche "Roode Kruis" te steunen, Curaçao dat steeds een milde hand voor lijdende natuurgenooten had, ook ditmaal niet zal achterblijven.

was geteekend
LENS.
TH. BUYS.
J. ELLIS.
H. FERGUSON.

Mgr. M. J. NIEWINDT
en de Emancipatie der slaven.

In het derde Jaarlijksch Verslag van het Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap, zegt de Heer A. JESURUN, dat het eerste rapport van de Staatscommissie door Koning Willem III bij besluit van 29 Nov. 1853 N° 66 ingesteld met het doel "*om te onderzoeken, welke maatregelen met het oog op den tegenwoordigen toestand der slavenbevolking in de Koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen door de Regeering kunnen en behooren te worden genomen, en vervolgens van hare bevinding verslag te doen, onder bijvoeging van de voorstellen, waartoe dat onderzoek moge aanleiding geven,*" door een vriendelijke hand te zijner beschikwerd gesteld. Dit rapport beslaat 400 blz. en wordt door den Heer JESURUN zeer geprezen om de zaakkundige en volledige wijze, waarop de Staatscommissie hare moeilijke taak heeft volbracht.

Tot onzen grooten spijt hebben wij op dat volledige iets af te dingen. Niet dat wij er de Staatscommissie een verwijt van willen maken, met opzet onnauwkeurig te zijn geweest, veel minder willen wij den Heer JESURUN beschuldigen. ZEd. toch citeerde getrouw.

Onze teleurstelling betreft wat de Staatscommissie zegt van Mgr. NIEWINDT, Ap. Vic. van Curaçao. Deze man staat bij den Curaçaonaar zóó hoog, en met recht, dat elke vlek of schijn daarvan op zijne nagedachtenis geworpen, hoe gering ook, ons onduldbaar is.

Woordelijk zegt de Staatscommissie aldus :

"Een vierde plan van emancipatie "der slaven op Curaçao, Bonaire en "Aruba was vervat in eenen brief van "den Heer M. J. Niewindt, Bisschop "van Cytrum i. p. i. en Apost. Vicaris "van Curaçao, aan den baron van Wijkerslooth, Bisschop van Curium, en "bezorger der Indische zendelingen, "gedagteekend Curaçao 20 Febr. 1849, "welke brief door laatst genoemden met "een begeleidend schrijven van 26 April "1849 den Minister van Koloniën ter "lezing werd aangeboden."

"Na zijne meening te hebben ontwikkeld (wij onderstrepen Red.) **dat de slaven nog niet rijp zijn voor het genot der vrijheid,** en daartoe door godsdienstig onderwijs moeten voorbereid worden, vervolgde de heer Niewindt.... (Volgen hier de punten woordelijk aangehaald door de Commissie.)

Men leze deze aanhaling wèl en prente ze in zijn geheugen. Door welwillendheid van ZDH. Mgr. J. A. VAN BAARS, huidig Apost. Vicaris van Curaçao, zijn wij in staat gesteld om uit het in het archief van het Vicariaat berustend brievenboek van Mgr. M. J. NIEWINDT, den brief te copieeren, waarvan de Staatscommissie spreekt. Tot onze allergrootste *verbazing* (wij zeggen niet : *ergernis*; want de Staatscommissie had waarschijnlijk geen vijandige bedoelingen) vonden wij daar juist het *tegenovergestelde* van hetgeen de Staatscommissie beweert. De lezer oordeele zelf :

Curaçao 20 Februari 1849.

Aan ZDH. Mgr. Baron de wijkerslooth,
Heer van Schalkwijk, Bisschop van Curium, Oegstgeest.

Hoogstwaardigst Heer.

Inleiding enz.

Ik houd het zeker voor zeer voorzichtig om hier niet van de emancipatie der slaven te gewagen, wanneer het Gouvernement redenen heeft, om dezelve niet te effectueeren of tenminste te verdagen. Maar zal het sluimeren, de zaak zelve dooden ? Neen, waarlijk niet. Hoe langer de sluimering duurt, hoe gevaarlijker de ontwaking, wanneer men zich niet heeft voorbereid, wezen zal. De Emancipatie *moet* plaats hebben. Zij ligt in den geest der eeuw ; het slavenjuk, dat bij onze naburen, de Engelschen, de Franschen, de Venezuelanen enz. verbroken is, kan niet langer meer op de bewoners van Nederlandsche volkplantingen, althans te Curaçao en onderhoorigheden, waar aanhoudend vreemdelingen aankomen en met vreemde plaatsen dagelijksche relatiën zijn, blijven bestaan. Alles derhalve bij het oude laten, niets voor de ophanden zijnde toekomst doen, beschouw ik voor mij als zeer onvoorzichtig en ten hoogste onstaatkundig. *Men kan, of men wil de slaven te Curaçao, nog niet emancipeeren ; goed ; het staat niet aan mij om de redenen, die dat resultaat opleveren, te bedillen*, maar dat men in Gods naam het emancipeeren, dat eenmaal *moet* plaats hebben, voorbereide en hiertoe wordt niets gedaan. **Men zegt zoo gaarne : de slaaf is niet rijp voor zijne vrijheid: hij is te onbeschaafd; maar juist daarom indien hij dan toch eenmaal vrij wordt is hij des te gevaarlijker. Beschaaf hem dan nu, opdat hij niet gevaarlijk worde.** Bij de eventueele emancipatie der slaven rekent men op den invloed van hunnen godsdienst en op het gezag hunner bedienaars, maar begin dan met de slaven de godsdienstplichten te laten nakomen en de bedienaars van hunnen godsdienst te laten hooren. Maar doet men dat? Neen. *ZDH. bewijst deze laatste bewering en gaat dan aldus voort:*

Indien het zoo blijft, dan zullen vele slaven zedenloos, zonder eenig denkbeeld van beschaving voortleven, tot den dag dat men hun zeggen zal : *Gij zijt vrij.* En dan, zonder het onderscheid tusschen vrijheid en losbandigheid te kennen, door hunne driften, die zij niet geleerd hebben te beteugelen voortgezweept, wat zullen zij dan verrichten? Wellicht zullen hunne eigene meesters hunne eerste slachtoffers zijn in deze kolonie, de prooi hunner ongetemde passiën worden. Dit alles kan nog voorkomen worden, maar dat men zich haaste, eer het te laat zij. De slaven willen over het algemeen in de godsdienst onderwezen worden en de openbare gods-

---

FEUILLETON.

HONOR I COMBATE.

(28)

Senjor Von Steinfels a bolbé na su hotel, despues koe é tabatin es encuentro coe Neinstetten, ma é por a sofoca den su cuarto chikitoe. E mester haci un paseo den aire liber. Aja den es bientoe frioe pa frescura, koe lo é haja pa su curpa fuerte, su alma també lo haja un alivio. Es sneeuw fini koe lo soepla den su cara, lo fria su sanger cajente.

Tan pronto koe lo é ta keire sol, lo é haci su posibel di pensa, com awor di repiente i sin spera un nubia grandi ta bini cai riba camina di su bida. E no tin di culpa su mes coe nada : riba es punto ai é no tin ni di mínimo duda.

Combencido com rechazabel un desafío ta, é tabata caba, como oficial na sirbisji activo di principio contra duelo. E tabata keré, koe masjar bon por evita un combate, sin koe pa esai honor di un hende sufri nada, of koe un hende su honor lo perdé di balor den sociedad of den estado militar. Duelo ta contra di cincoe mandamentoe i també na contradiccion coe leynan di estado. També Iglesia ta prohibié den particular, i Hans Otto como católico no ta gusta di haci nada contra su conviccion religiosa.

Es paseante solitario tabata respira profunda- i dolorosamente. E tabata mira consecuencia di es lamentabel suceso den un claridad cruel su dilanti. Aunké bientoe tabata borota rondor di djé i koe sneeuw tabata bacia riba djé, cada bez é tabata keda para meimei di camina, mirando su dilanti coe desesperacion.

Cada bez é tabata hajé mas abandonar ; es poco casnan chikitoe, koe tabata doena ainda un luz débil, tabata hopi aleuw caba su tras i su dilanti tabata droemi un valje tristoe i secoe. Ningun camina su wowo tabata haja un punto di fiha, apena por reconocé camina mas — na toer camina un kietud, un silencio sepulcral.

Steinfels no por a soporta es silencio ai mas largoe. Coe forza é tabata trata di domina su sintimentoe. Awor el a bolbé stad trobé, coe su alma jen di amargura.

Den es nubianan scur di cieloe, a sali un strea chikitoe na bista koe tabata doena un luz débil temblando. Hans Otto a saluda es strea como un mensahero, koe ta trecé un consuelo pé. Su coerazon a jama es strea : Erna.

El a jega cas cansar. Su curpa cansar a haci, koe den es cuarto cajente ai, el a cai den un sorto di aturdimentoe, den cual es pensamentoe martirizante a perdé su forza. Den scuridad di es cuarto, koe tabata haja luz solamente di un lanterne, koe ta na otro banda di caja, tabata lamanta poco-poco un vision dusji, koe tabata jena su alma coe entusiasmo.

Pronto un batimentoe na porta a hacié lamanta. Es imagennan di su fantasía a desaparecé i es cruel realidad a presenta su dilanti. Den porta el a mira es ritmeester Eichstett.

Nan a primi otro su manoe. Despues es oficial a bai sinta tristoe, mientra Steinfels tabata cendé lampinan i sinta banda di su bisjita. Nan a sinta basta largoe sin papia un palabra. Eichstett no tabata sabi com lo é principia i Steinfels tabata spera.

Porfin es un di promer a dal su moketa riba mesa i dici rabiar:

—Si alomenos mi tabatin siguranza noema, koe lo mi haja es miserabel dilanti mi pistool! Berger no a hajé na cas i el a bin bisa, koe sigur té anochi laat lo hajé. Cos no ta bai bon asina. Lo bo mira, lo é someté na Berger.

Steinfels a sagudi cabez.

—Asina leuw koe mi conocé es homber ai, lo bo no por para coe né, é dici poco-poco.

—Com? Bo ta keré asina? I toch bo a nenga es majoor!

Un corrar manera candela a pasa riba cara di Hans Otto, es respondi fuerte tabata kima su lenga. Ma promer koe é por a papia un palabra, es otro a sigi impaciente:

—No sea asina loco, Steinfels. Den nos protestant tin hopi, koe ta condena duelo. Ma mi ta bisa ainda unbez mas, si bo sabi sigur, koe es homber lo no keda cerca, anto bo a trata sin huicio....Entretantoe, el a sigi papia pensando, senjor Von Neinstetten por a trata otro manera coe bo. E ta odia bo manera un diabel.

—Koe lo é acepta, no kier meen nada ; den toer caso ta prohibir, Steinfels dici coe firmeza.

Atrobé tabatin un pausa i atrobé ta senjor Von Eichstett, koe a interrumpié es pausa.

—Pa bisa berdad, mi ta corda riba es asuntoe ai mescos koe bo. Ma mi no por....en berdad, mi no por! Consecuencianan, homber! Bo a corda basta ai riba? Ainda no a doena ningun participacion, asina é tabata bisa, manera tabata un salida. No por midi coe es midir un provocasion i un duelo. Lo costa bo bo spada, Steinfels.

Hans Otto su cara tabata moenstra nervioso. El a haci un movecion rechazante coe su manoe.

E ta sigi.

dienstoefeningen bijwonen ; zij beklagen zich steeds, dat hun de tijd ontbreekt, dat hun meesters besletselen stellen....(*Brievenboek II. N° 55.*)

Nu meenen wij hier gerechtigd te zijn tot de vraag : Is hier niet klaarblijkelijk onrecht gepleegd aan de nagedachtenis van een man, die onnoemelijk veel voor Curaçao gedaan heeft ; en dat nu eens niet door een of ander schendbladje, dat men als een vuilen vaagdoek met duim en vinger bij een tipje aanvat, maar door een deftig staatslichaam, ingesteld bij Koninklijk Besluit ? Mgr. NIEWINDT achtte niet alleen den slaaf *rijp voor emancipatie* en de tijd gekomen, om te zeggen: *gij zijt vrij*, maar hij achtte zelfs de vrije zwarte bevolking tot hooger dingen in staat. Voor velen zelfs zullen misschien zijne meeningen (neergeschreven in 1848) in 1899 nog te geavanceerd schijnen.

Men leze bij voorbeeld, hoe hij de zaak bepleit der zwarte bevolking met betrekking tot posten en ambten, hoe hij de stelselmatige uitsluiting van vrije Curaçaoënaars (kleurlingen) betreurt en in de welsprekendste bewoordingen den toenmaligen Minister van Koloniën bezweert aan die stelselmatige uitsluiting een einde te maken. Geen moeite was hem daarvoor te groot en geheele reeksen van brieven, waarvan de getrouwe copieën nog berusten in 't archief van 't Vicariaat alhier, werden door hem geschreven aan personen van invloed in Holland, om èn de emancipatie der slaven èn de opheffing der vrije bevolking uit den staat van verwaarloozing en minachting te bevorderen. Die brieven zouden een boekdeel kunnen vullen en vormen een monument duurzamer dan brons (*aere perennius*). Wil men een enkel voorbeeld? Het is genomen uit een brief aan ZEx. den Minister van Koloniën van 17 Juli 1848. Onder de middelen welke ZDH aangeeft, om bij eventueele emancipatie de rust in de Kolonie te verzekeren, geeft hij aan: grootere eensgezindheid onder de vrije bevolking. Ziehier, hoe dat denkbeeld uiteengezet wordt :

"Deze *eenheid* bestaat in de Kolonie *niet* : de blanke bevolking staat tegenover de gekleurde en zwarte op eene wijze, welke altijd bij de laatste, wrevel, nijd en haat te weeg moet brengen. Het zijn twee *Casten*, twee volken in ééne Kolonie · het bestuur is in handen der blanken, de kleurlingen zijn *facto* van hetzelve uitgesloten ; vandaar dat ook de kleurling aan het Bestuur, zooal niet vijandig, tenminste afkeerig is ; hij draagt de lasten der maatschappij met weerzin, omdat hij van de voorrechten verstoken is. Het is waar *art. 51* van het Reglement op het beleid der regeering zegt : "*De vrije ingezetenen "worden in daartoe bestemde registers inge- "schreven : de aldus ingeschrevenen zijn "uitsluitend verkiesbaar tot het bekleeden "van openbare ambten en bedieningen, zon- "der onderscheid van kleur.*" Ook reeds in het reglement van *21 Juli 1828, art. 116* wordt gezegd : "*Aan alle vrije lie- "den, burgers der Kolonie, om het even van "welken Godsdienst of kleur, worden gelij- "ke burgerlijke rechten toegekend*" ; en in het Reglement van *20 Nov. 1833, art 64*, wordt gezegd : "*Geen godsdienst, noch "kleur, zal overigens den vrijen burger van "het bekleeden van eenig ambt of bediening "kunnen uitsluiten.*"

Zóó, wel is waar, luiden de wetten, maar hoe worden ze nageleefd en ten uitvoer gelegd ? Zijn niet *de facto*, de kleurlingen, ten minste indien zij Katholijk zijn, en dat zijn zij, *op zeer weinige uitzondering na* alle, uitgesloten van alle ambten en bedieningen zoo honorable als lucratieve ? Moet dit geen wrevel verwekken?

Erkende de wet hun niet gelijk recht met alle blanken op ambten en bedieningen toe, zij zouden dien prikkel niet hebben, die hen nu tot ontevredenheid moet aanzetten; *zij voelen het : men doet hen onregt*. Dat men die vermolmde scheidsmuur wegneme, eer zij instort en maar al te veel onder haar puin begrave, zooals Haiti zoovele treurige tooneelen heeft opgeleverd ; maar dat men het spoedig doe: gelijkheid *in facto* voor alle burgers, zonder onderscheid van godsdienst of kleur ; dat die veroudérde vooroordeelen ten allen tijde zwijgen : gelijkheid in de privilegiën, zoowel als in de lasten ; *eendragt maakt magt* ; indien de geheele vrije bevolking zonder onderscheid van kleur eensgezind is, dan heeft men bij de vrijlating van plus minus 6000 slaven niets te vreezen. Zij die reeds vrije burgers zijn, welke kleur zij ook mogen hebben, zullen zich zonder onderscheid verbroederen en alle wanorden, alle schending van personen en eigendommen tegengaan. Ook de vrijgelaten slaven zullen in het behoud der orde, in de welvaart der Kolonie belang stellen ; de toekomst zal hun toelagchen ; immers wanneer zij zien, dat de vrije kleurlingen en negers dezelfde gunsten der maatschappij, als de blanken genieten, dan zal bij hen ook de hoop geboren worden, dat, zoo niet zij zelven, ten minste hunne kinderen aan diezelfde voorrechten zullen deelachtig worden. Eendragt zal magt maken. Maar laat die oude scheidsmuur bestaan, handhaaf de oude vooroordeelen, en geef dan aan 6000 slaven de vrijheid ; deze zullen dan het reeds zoo groot getal van ontevredenen vermeerderen, en is het dan niet te vreezen, dat deze na korter of langer tijdverloop, bij het gevoel hunner krachten, hunne vernedering, het hun aangedaan onrecht moede, zich als één man tegen de onderdrukkers, of die zij als zoodanig beschouwen, zullen verheffen en hen verpletten ? En wat dan van deze Kolonie?

Ik wil echter bij dit alles niet beweren, dat iemand, *juist omdat hij kleurling is* in het bestuur moet geroepen worden, zonder te letten of hij daartoe de noodige bekwaamheid bezit, of zijn gedrag zulks toelaat en of zijne positie in de maatschappij, eene zekere hoogere betrekking gedoogt. Natuurlijkerwijze, dat zoowel bij den kleurling als bij den blanke op dit en ander moet gelet worden.

Ach ! dat die namen van *blanke* en *kleurling* hier voor altijd in het graf der vergetelheid mogten begraven zijn ! Dat men in den blanke en zwarte Curaçaonaar niet anders als den trouwe Nederlander mogte erkennen !

(*Brief van Mgr. J. M. Niewindt aan den Min. van Kolonien 17 Juli 1848.*)

Kan het welsprekender ? En wat zegt men van zulke ideeën bij het einde der 19de eeuw ? Ze werden neergeschreven reeds vóór de eerste helft dezer eeuw ten einde was.

Wij meenen volstrekt niet te veel te zeggen, met te beweren, dat de Emancipatie der slaven in 1863 *grootendeels* te danken is aan de onvermoeide pogingen van Mgr. NIEWINDT. Er was hier en in Nederland een zeer sterke strooming *tegen* die emancipatie ; Mgr. NIEWINDT begon reeds dadelijk na zijne aankomst alhier tegen dien stroom op te roeien met alle kracht die in hem was. Er liggen brieven vóór ons reeds van 1834, waarin dezelfde denkbeelden als later worden uiteengezet en wij hopen in staat te zijn ze te publiceeren, opdat het volk wete en onthoude, wat Mgr. NIEWINDT reeds 30 jaren vóór de emancipatie voor de slaven gedaan heeft. Ook vooral voor hun onderwijs heeft hij geleden en gestreden ; en al was er geen enkel ander bewijs, dan zou de correspondentie van Mgr. NIEWINDT voldoende zijn, om te bewijzen, dat de kerk de domheid van het volk niet wil ; maar de grootste vijandin der onwetendheid is.

Wij meenen met bovenstaande regelen een plicht vervuld te hebben, een plicht van hulde namelijk aan de nagedachtenis van een waarlijk groot man, en zeer gelukkig zullen wij ons rekenen, als wij, in gunstiger tijden, in de geprojecteerde Kathedraal van Curaçao een monument onthuld zullen zien ter eere van Mgr. NIEWINDT, den vriend der slaven en des volks. Moge die tijd niet verre meer zijn !

TWEE MATEN !

Te Rijssel, zoo leest men in sommige liberale bladen, is wederom een vergrijp van hoogst onzedelijken aard tegenover een twaalfjarig schoolknaapje door broeders Maristen gepleegd.

Ook dat de verdachte broeders in hechtenis zijn enz.

De waarheid is, dat de twee verdachte broeders met hun beweerd slachtoffer in het ziekenhuis zijn geconfronteerd, en dat deze, zekere Victor Detollenaere, met beslistheid ontkend heeft, als zou een dier twee religieuzen aan de misdaad schuldig zijn.

De waarheid is ook, dat die twee verdachte broeders onmiddelijk in vrijheid zijn gesteld.

Eindelijk, dat alles met de grootste waarschijnlijkheid pleit voor hun onschuld, ja zelfs tegen de mogelijkheid, dat zij aan de misdaad part of deel *kunnen* gehad hebben.

Vermoedelijk dus een *da capo* van het geval-Flamidianus.

Dezelfde bladen, die zoo blaakten van ijver voor de bij hoog en bij laag verzekerde onschuld van Dreyfus, dienden zich toch ook wat nauwgezetter te toonen op het stuk van waarheid en recht, nu het een paar arme schoolbroeders geldt.

Geen twee maten, asjeblieft ! *Clr.*

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Officieele berichten.

Bij Koninklijk besluit, dd. 13 October 1899, No. 37, is :

1°. aan den Heer F. J. OLIVIER, administrateur van Financiën en lid van den Raad van Bestuur in de kolonie Curaçao, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend; en

2°. benoemd tot administrateur van financiën in de kolonie Curaçao, de Heer C. STATIUS MULLER, hoofdcommies.

* * *

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 25 November 1899, No. 692, is :

1°. aan Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid, Monseigneur J. J. A. VAN BAARS, titulair Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid der schoolcommissie, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten:

2°. benoemd:
a. tot lid der schoolcommissie, de heer S. SENIOR, plaatsvervangend lid; en
b. tot plaatsvervangend lid, de heer F. J. A. VAN DEN DONK.

Havennieuws.

Sommige bladen op ons eiland hebben gemeld, dat H. Ms. *Sommelsdijk* onze haven verlaten heeft, ter oorzake van eenige gevallen van gele koorts. Wij hebben ons tot de bevoegde autoriteit gewend en bevonden, dat genoemd bericht absoluut valsch is. Er is geen sprake van gele koorts op ons eiland en Hr. Ms. *Sommelsdijk* heeft enkel onze haven verlaten, om hare gewone schietoefeningen te houden op Aruba en te St. Thomas te dokken.

Zulke valsche, alarmeerende berichten houden wij voor hoogst verderfelijk, dewijl zij den vreemdeling van ons eiland verwijderen en den inwonenden noodeloozen schrik aanjagen. Eéne goede zijde nochtans hebben zulke berichten. Zij geven aanleiding tot de volgende redeneering : Als zulke bladen al zoo slecht ingelicht zijn, waar het *plaatselijke* zaken betreft, waar ze nochtans met hun neus bij zitten,— hoe weinig vertrouwen verdienen ze dan niet waar het *buitenlandsche* berichten ten nadeele van anderen betreft, vooral als die "anderen" hoogst achtenswaardige personen zijn.

* * *

Stosch. Maandagmorgen verliet dit Duitsche opleidingsschip onze haven met bestemming naar Trinidad. Hoe gunstig is de indruk hier achtergelaten door de volmaakte Duitsche discipline en door den godsdienstzin der Germanen ! Onder geleide van een officier begaven de Katholieke zeekadetten en matrozen zich Zondagmorgen ter H. Misse, welke zij met den grootsten uitwendigen eerbied bijwoonden, alzoo een beschamend voorbeeld gevend aan menigen Curaçaonaar, voor wien het te veel is, de H. Mis bij te wonen of zich daar eerbiedig te gedragen.

* * *

Woensdag liep voor 't eerst het nieuwe s. s. *Maracaibo* onze haven binnen. Het is zeer elegant ingericht en bezit allen modernen comfort, dien men op een traject van Maracaibo-Curaçao en *viceversa* kan eischen. Moge het ons telken reize een zwerm vreemdelingen aanbrengen, met het onafscheidelijk daaraan verbonden vertier in winkels, hotels en *cocheras*.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Miguel A? (Hotel del Comercio), Paulina Curiel, Helenita Escobar, Richard Genkler, Gres, Hansler, Sal. Henriquez, Juan Henriquez, Max Kropp, Elena Laurens, W. de Marchena Jr., Fierida Paulino, Conrado Pitaluga, Lucien Tanris, Nina Usca, Antonio Barbara [aang·].

Ongelukken.

Maandagmorgen werd een oude man omver gereden door een hollend paard, dat den berg van Pietermaai afkwam. Na de H. Sacramenten der stervenden ontvangen te hebben, werd de man in bewusteloozen toestand vervoerd naar het St. Elisabeths-Gasthuis, waar hij Zaterdagmorgen overleed.

* * *

Donderdagmorgen was een jongen te Pietermaai bezig met voetzoekers te maken tegen de aanstaande Kerst- en Nieuwjaarfeesten. Eenig kruit ontplofte daarbij, waardoor zijne kleederen vuur vatten. Twee zusjes van 14 à 16 jaar wilden hem ter hulp komen, om het vuur te blusschen, doch vatten beiden vlam, zoodat alle drie vrij zorgwekkende brandwonden bekwamen.

Onderwijs.

Met teleurstelling vernemen wij, dat dit jaar de plechtige prijsuitdeeling in het "Colegio Santo Tomás" niet zal plaats hebben. Vermindering van het aantal leerlingen moet oorzaak zijn van een maatregel, die het Curaçaosche publiek beroofd van een genotvollen kunst-avond. Moge deze onderbreking slechts tijdelijk zijn !

"Wilden met geld."

Dinsdagnamiddag verliet het Amerikaansche oorlogsschip *Detroit* onze haven. Ons dunkt, een zucht van verlichting moet onze ijverige politie ontsnapt zijn, toen zij dat oorlogsschip onze haven zag uitstoomen. Wij hoorden de bemanning noemen "wilden met geld." Aan geld ontbrak het hun niet en ze waren er zeer royaal mee ; in zooverre is de komst van een Amerikaansch oorlogsschip in de gegeven omstandigheden door velen zeer gewenscht. Nochtans weegt dat voordeel van enkelen wel op tegen de vele vechtpartijen, barbaarschheden en woeste worstelingen met politie en burgers waarvan wij getuigen geweest zijn ?

Wij staan niet alleen in ons oordeel. Wij ontleenen b.v. het volgende aan *Das Echo* van Berlijn: "Verleden "jaar was een Amerikaansch oorlogsschip te Venetië. Nadat het er "twee dagen gelegen had, ging de "burgermeester aan boord. om den "Commandant te verzoeken, zijne "matrozen aan boord te houden, of "er zouden andere en krassere maat-"regelen genomen worden.

"Dit jaar nog kwam een transport-"schip voor de Philipijnen te Malta. "Dezelfde tooneelen als elders. 's An-"derendaags zou er gedefileerd wor-"den voor den Engelschen Gouver-"neur. De dronken Amerikanen "sloegen zelfs bij die parade door "elkander als de halmen van een "korenveld, dat door den wind bewo-"gen wordt.

"Te Santa Lucia krijgen voortaan "alle vreemde schepen een nieuwe "lijst met havenverordeningen, wel-

..ke alle te danken zijn aan de wanordelijkheden door Amerikanen gepleegd ; er mogen o. a. geen manschappen aan land gaan zonder verlof van den gouverneur,—des nachts zonder voorkennis en verlof geen zoeklicht gebruikt worden, enz. enz.

"Van de Noormannen, verlos ons Heer", zoo baden onze voorouders in de Litanie van alle Heiligen. Zou die bede nog altijd van toepassing zijn ?

Venezuela.

Het heet, (en de tijding komt uit goede bron), dat de staatsgevangenissen te Caracas opgepropt vol zitten met politieke gevangenen. Zelfs de achtenswaardige heeren Carlos en Fernando Pumar, redacteuren van *El Tiempo*, naar wie noch CRESPO, noch ANDRADE, ooit een vinger hebben durven uitsteken, hebben de deuren der gevangenis achter zich hooren sluiten. De toestand is dus ernstig. Generaal HERNANDEZ (MOCHO) houdt zich rustig, doch wee, wanneer het tot een botsing komt, die toch op den duur onvermijdelijk is.

Woensdagmiddag zagen wij wederom een venezolaansch oorlogsbootje met een golet op sleeptouw onze haven voorbij stoomen in de richting van Maracaibo. Een transport soldaten dus. Ook dat spelt niet veel goeds.

Ingezonden Mededeelingen.

BEKWAME GENEESHEEREN

zeggen, dat hetgeen onaangenaam is voor den smaak, het zij dan voedsel of geneesmiddel, weinig bevorderlijk is voor een systeem. Waarschijnlijk is dit tot op zekere hoogte de oorzaak, dat men in zoovele gevallen nalaat levertraan te gebruiken. Tot nu toe was de walgelijke smaak voor de meesten een onoverkomelijke moeilijkheid. Dit beletsel nu is geheel en al weggenomen door

HET PREPARAAT

VAN WAMPOLE

dat alle herstel en genezing aanbrengende kracht der Levertraan bezit, die door ons getrokken wordt uit versche kabeljauwlevers. *De smaak en evenzoo de reuk zijn geheel en al verdwenen.* Daarbij heeft dit preparaat ook nog de zeldzame geneeskracht van de Hypophosphitensiroop, van de Extracten van mout en kersenschillen, waarmede deze levertraan vermengd is. Vóór den maaltijd gebruikt, helpt het preparaat van Wampole de spijsvertering, zet bloed aan, overwint zwakte en uitputting, herstelt de krachten en voorkomt en geneest de koorts, rheumatisme, buikziekte, algemeene verzwakking, longaandoeningen en alle ongesteldheden, die voortkomen uit bloedbederf. *Het is een geneesmiddel, dat het einde dezer schitterende eeuw waardig is*, een zaak, die alles overtreft. Het is zoet als honig. Eén flesch overtuigt reeds en men kan er niet mede bedrogen worden. Het is te verkrijgen bij alle apothekers. [4]

———o———

"EMULSION DE SCOTT".

Tocuyo, Venezuela, 30 de Marzo de 1899.

Señores Scott y Bowne.

Apreciables Sres : Hace algún tiempo que uso en mi práctica la "Emulsión de Scott" que Uds. preparan y me ha parecido siempre una buena preparación.

Su sabor agradable, su fácil digestión y pronta asimilación son condiciones que la hacen recomendable en todos aquellos casos en que se haga necesaria un *"reconstituyente rápido y seguro."*

Los niños y las personas más delicadas la toman sin repugnancia.

Soy de Uds. Atto S. S.

F. A. MONTESINO AGUERO.

———o———

La Semana Cristiana Ilustrada.

Hemos tenido el gusto de recibir el número correspondiente al último jueves de esta hermosa publicación que nos permitimos recomendar á nuestros lectores como un excelente medio de adquirir á precio sumamente módico un magnífico año cristiano ilustrado con más de 400 bonitos grabados.

Precio por un año 8 fr. 50. Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3, rue Seguier.—Paris.

NEDERLAND.

De Koningin-Moeder en de ambulance.

H. M. de Koningin-Moeder heeft aan mejuffrouw G. J. Beijnes, hoofd der ziekenverpleegsters, die met de ambulance naar Zuid-Africa vertrekken, het volgende telegram gezonden :

"Bij uw vertrek naar Zuid-Afrika vergezellen mijne beste wenschen u en de verpleegsters.

"Met groote belangstelling en waardeering zal ik de verrichtingen volgen van de ambulance van het Ned. Roode Kruis, en van allen die deelnemen aan de schoone en zelfopofferende, maar zoo zware taak die hun wacht.

"Moge op het werk van allen in ruime mate Gods zegen rusten en een gelukkige terugkeer in het vaderland voor allen zijn weggelegd

EMMA."

Een Duitsch oordeel over Holland's strijdvaardigheid.

Holland heeft tot nog toe het behoud van zijne zelfstandigheid zoowel als het bezit zijner koloniën vrijwel aan het toeval en de fortuin overgelaten. De Holl. vloot, die zich bepaalt tot eenige onbeduidende kruisers en kanoneerbooten, alsook de in aantal niet onbeduidende landmacht moeten als geheel ontoereikend worden beschouwd om Holland zelf en zijn machtig koloniaal gebied ook maar tegen de onbeduidendste vijandige macht te beschermen of te verdedigen. Had Duitschland, te oordeelen naar Fransche en Engelsche lasteringen, werkelijk ook maar de geringste bedoeling gehad, het kleine Holland te annexeeren, of in een hoek te dringen, zoo ware niets gemakkelijker geweest tegenover het weerlooze Nederland.

Holland staat weerloos; zijn staand leger is door zijn gehalte minder dan door zijn getalsterkte tegen geen enkele Europeesche Mogendheid opgewassen. De militie, daar "Schutterij" genoemd, is wegens gebrek aan discipline te beschouwen als een blok aan Hollands been. De cavalerie is het eenige wapen in het staand leger, dat voortreffelijk mag heeten. Reeds Napoleon was daarover vol lof ; hij hield ze voor de beste van heel Europa. Het gehalte van elken Holl. soldaat afzonderlijk is onberispelijk. Hij is dapper, vol gloeiende vaderlandsliefde gelijk zijne voorvaders en bezit groote, oprechte toewijding aan zijn regeerend vorstenhuis. Al heeft men nu in Holland altijd den pruisischen dril beschouwd als slavernij en vrijheidsberooving, zoo moet toch eindelijk een gevoel van zelfbehoud Holland dwingen, aan deze ongegronde en belachelijke vrees vaarwel te zeggen en aan de inrichting van een voortreffelijk menschenmateriaal (*sic.*) gaan denken, wat aan het steenrijke Holland niet moeilijk kan vallen. Het voortbestaan van zijn politieke zelfstandigheid staat op het spel.—

Zoo staat er geschreven in de *Deutsche Tageszeitung*. Dat klinkt heel anders dan eene aanmoediging om op onze lauweren te rusten !

De "Holland" gestrand.

Volgens bericht uit Batavia is Hr. Ms. pantserdekschip *Holland* op een rots bij de Duizend-Eilanden geloopen.

De Duizend-Eilanden-Archipel is een eilandengroep eenige mijlen ten noorden van den Westhoek van Java.

De kruiser *Holland* meet 3900 ton, is in 1897 te Amsterdam van stapel geloopen en in Augustus 1898 in dienst gesteld. Hij vertrok 7 Jan. jl. uit Nieuwediep onder bevel van kap. ter zee De Bruijne, arriveerde 17 Maart te Olehleh en staat thans onder bevel van den kap. ter zee Römer. Het schip is vlot gekomen, doch zal met groote averij naar Holland gesleept moeten worden.

Toekoe Oemar nog in leven ?

In een particulier schrijven uit Indië aan een onzer lezers, wordt o. m. gemeld, dat te Atjeh het gerucht loopt, als zoude de beruchte Panglima Prang Toekoe Oemar in het boven-Melaboesche gezien zijn.

In hoeverre het gerucht geloof verdient, is moeilijk te zeggen, maar zeker is het, dat in sommige officierskringen dat sneuvelen van Toekoe Oemar een "mop" wordt genoemd en hij hoog en droog als chef van den staf fungeert bij het legioen van onzen ergsten en meest gevreesden vijand van Panglima Polim. Het lijk, dat inderdaad door mevrouw Diana, zooals Toekoe Oemar's sultana wordt genoemd, werd medegevoerd en door een Atjehsche veerman zoude zijn herkend, moet dat van Toekoe Nja Hoedig zijn geweest.

In de Parijsche editie van de *New York Herald* van 20 October leest men :

"Met het oog op de herhaalde geruchten van bondgenootschap tusschen Nederland en Duitschland en op de gevolgen, die zulke alliantiën op de Nederlandsche koloniën zouden hebben, mag men de vraag stellen, of het oogenblik niet gekomen is voor de Vereenigde Staten, om met ernst den staat van zaken in Nederlandsch West-Indië te overwegen.

"Kapitein Mahan (de gedelegeerde der Vereenigde Staten ter Vredesconferentie) heeft stellig verklaard, dat de Ver. Staten onmogelijk het bezit of de contrôle van de Nederlandsche kolonie Curaçao door Duitschland kunnen dulden. Die kolonie is tot ellende en ondergang gedoemd door de verwaarloozing en het wanbeheer der Hollanders, en het bestuur van de Ver. Staten aldaar zou met uitgelaten geestdrift door de bevolking begroet worden. Behoef ik meer te zeggen ?"

Maar waarin bestaat dat wanbestuur dan toch ? Zullen de amerikanen het hier kunnen doen regenen ? Of zullen zij de koffieprijzen doen stijgen ? Of zullen zij de betrekkingen met Venezuela weer terugbrengen tot hetgeen ze vroeger waren ? 't Is te hopen, maar te vreezen.

BUITENLAND.

Rome.—Telkens verspreiden liberale bladen ongunstige berichten omtrent 's Pausen gezondheidstoestand. Ook in de laatste dagen is dit opnieuw het geval geweest, doch blijkens tijdingen uit het Vaticaan wordt alweêr bevestigd, dat dergelijke nieuwtjes slechts uit de lucht zijn gegrepen en diensvolgens niet het minste geloof verdienen.

Kortgeleden nog, bij de ontvangst van een vreemden prelaat, den bisschop van Indianopolis, verklaarde de H. Vader :

„Nooit heb ik mij beter gevoeld dan thans. 't Is alsof de Voorzienigheid mij nog geruimen tijd wil sparen, want elk jaar, dat mijn levensduur verlengt, schijnt mij veeleer verlichting aan te brengen, dan wel den last, die op mijne schouders rust, te verzwaren. Toen ik tot Christus' Stedehouder gekozen werd, dacht ik geen oogenblik, dat ik zoo lang op den Stoel van Petrus zou mogen zetelen."

Nog in den afgeloopen zomer, die een warmte schonk, dat zelfs de krachtigste gestellen er onder gedrukt gingen, bleef de H. Vader onvermoeid arbeiden en bezorgde hij zijn secretarissen zooveel werkzaamheden, dat zij meermalen een uur na middernacht nog aan hun schrijftafels gezeten waren. Na de door hem ondergane operatie liep de Paus een tijdlang voorovergebogen en helde het lichaam eenigszins naar de linkerzijde. Thans echter is hiervan niets meer te bespeuren, ja zelfs steunt de H. Vader op zijn wandelingen door de tuinen van het Vaticaan zeer zelden op den stok, dien hij gewoonlijk met zich neemt.

ZH. is smartelijk getroffen door den dood van zijne schoonzuster, Gravin Angela Pecci, echtgenoote van zijn overleden broeder Giambattista Pecci. De overledene was zes en zestig jaar oud en stierf te Carpineto den 10 Oct., omringd van hare kinderen, de Graven Ludovico, Camilo en Ricardo en de Gravinnen Anna Canali en Maria Morini, hare dochters.

Italie. —*De oudste Bisschop.*— Leo XIII werd den 27 Januari 1843 op den leeftijd van jaar tot aartsbisschop van Damiate verheven en is thans de oudste bisschop der Kerk. De Paus alleen is nog overgebleven van alle bisschoppen, die onder het pontificaat van Gregorius XVI de bisschoppelijke wijding ontvingen. Ook als kardinaal zou de H. Vader thans de oudste zijn geweest. Men weet, dat de Paus den 19 December 1853 tot kardinaal werd verheven.

—Het Italiaansche blad de *Lega Lombarda* meldt het volgende:

Wij vernemen, dat een alom geacht en geleerd Capucijn uit Piacenza, pater Angelo Fiorini, professor in de natuurkunde en benoemd bisschop, een even eenvoudige als belangrijke uitvinding heeft gedaan, nl. een electrisch apparaat, waardoor het mogelijk wordt de, helaas, zoo dikwijls plaats hebbende botsingen en andere ongevallen op spoorwegen te voorkomen.

De werking er van is aldus, dat zoodra een trein vertrekt uit een of ander station, een andere trein, die uit het nabij gelegen station vertrokken, zich misschien op dezelfde lijn mocht bevinden, onmiddellijk gewaarschuwd en dus een botsing voorkomen wordt.

Indien achter een bommeltrein op dezelfde lijn een sneltrein rijdt, zal een ongeluk kunnen worden voorkomen, doordien beide treinen aanstonds worden gewaarschuwd. Bij een eventueel ongeval aan de lijn of den weg zal de baanwachter op elken afstand den trein, die te wachten is, kunnen waarschuwen.

Mannen van erkende wetenschap, o. a. de polytechnische hoogleeraar Rinaldo Ferrini, moeten met de uitvinding hun hooge ingenomenheid hebben betuigd. Het zal in elk geval de moeite loonen nader kennis te maken met den arbeid, op dit gebied verricht door een lid van de eerbiedwaardige kloosterorde der Capucijnen.

Frankrijk. — *Een belangrijk schrijven*. Men leest in de *Vérité*:

Een patriot, leerling van een der Staatslyceums, las in de bladen dat een zijner bloedverwanten, rechter in het groote proces te Rennes, gestemd had vóór de vrijspraak van Dreyfus. Hij schreef dezen kort en goed: "Mijn waarde, de pers zegt, dat ge vóór Dreyfus stemdet. Als 't waar is, zijt ge een schurk."

De rechter antwoordde : "Ik zal niet spreken over het krasse woord, dat ge mij toevoegt, ofschoon ik geloof, dat ik het verdiende, als ik schuldig was aan het feit, waarvan de bladen mij verdenken. Gelukkig kan ik u mededeelen, dat ik tegen hem gestemd heb.

" 't Was trouwens het eenigste, wat ik had kunnen doen. 't Is absoluut zeker, dat Dreyfus stukken heeft gestolen en aan vreemde mogendheden geleverd. Er is geen twijfel mogelijk. Zijn vrienden zelfs waren er zoozeer van overtuigd, dat zij getracht hebben *ons om te koopen*.

"Zij hebben ons aangeboden, laat ik niet zeggen een flinke som, doch een geheel fortuin, indien wij wilden beloven Dreyfus vrij te spreken."

Dit is zeker eene verschrikkelijke beschuldiging. Wij zouden ze dan ook niet mededeelen, zoo de *Vérité* zich niet uitdrukkelijk borg stelde voor de echtheid van het schrijven. Waarover zou men zich ook verwonderen na hetgeen een redacteur van het Engelsche tijdschrift *Black and White* (volstrekt geen clericaal blad) van zijn wedervaren te Rennes heeft medegedeeld ?

—*Het kruis van Montmartre.* Op den hoogen koepel der basiliek van het H. Hart, boven op den heuvel Montmartre, is thans het reusachtig kruis geplaatst. Kardinaal Richard, aartsbisschop van Parijs, zegende het in.

Hoog schittert thans boven de Fransche hoofdstad het teeken van het Christendom op alle punten van Parijs zichtbaar en de wereldstad boete predikend voor zich en liefde tot de Kerk, die zij vervolgt

— *Schandelijke tyrannie.* Sommige Fransche bladen hebben gemeld, dat onder degenen, die de plechtige Requiemmis in de Sint-Clotildekerk bijwoonden voor de zielerust van kolonel Klobb zich ook de held van Fasjoda commandant Marchand, bevond. Volgens den doorgaans wél-ingelichten *Soir* is dit geheel onjuist.

Commandant Marchand was tegen half twaalf — de H. Mis begon juist op dien tijd — ontboden aan het ministerie van Oorlog. Daar ontving hij uit den mond van den hoogsten legerchef het verbod om de plechtigheid bij te wonen. Hij moest zich tevreden stellen met zijn naam te schrijven op het register, dat bij den ingang der kerk ter teekening lag. Minister De Galliffet begint meer en meer den tyran te spelen.

Transvaal.— Het Duitsche spotblad *Ulk* bevatte dezer dagen een geestigen zet, toen het onder een prentje, voorstellende een reeks kromme telegraafpalen, een rijmpje plaatste, dat met eenige vrijheid als volgt kan worden weergegeven :

Het lijken wel stokoude besjes,
Zoo erg zijn die palen verbogen....
Geen wonder,—nu Engelands oorlogs-
(depêches
Die dingen krom hebben gelogen.

Inderdaad, er wordt ongeloofljk "gekleurd", en we kunnen onze lezers niet genoeg waarschuwen, toch voorzichtig met de TELEGRAMMEN te zijn die uit Engelsche bron komen.

Overigens levert het oorlogsterrein weinig nieuws. Nu eens melden de telegrammen, dat Ladysmith *niet* in handen der Boeren gevallen is ; dan weer, dat het *wel* is ingenomen. Ook heet het, dat er bij Mooi-River een ernstige ontmoeting heeft plaats gehad. En de uitslag ? De berichten spreken elkander lijnrecht tegen.

ADVERTENTIEN.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaaren Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1897, onder N°. 7187 G t/m N°. 1787 H, zal plaats hebben op Donderdag den 6den December a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 30sten November 1899

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

Bij den ondergeteekende is te verkrijgen :

De tweede druk van

DE ARBEID,

Wet des levens en der opvoeding.

— DOOR —

B. VAN MEURS

Prijs : 65 centen.

AURELIO ALVAREZ,
Otrabanda.

Es Fácil De Tomar.

Las niñas y jóvenes delgadas, pálidas y anémicas han menester de un alimento que contenga grasa, á fin de enriquecer la sangre, colorear las mejillas y recuperar la salud y la fuerza. Puede asegurarse que casi todas rechazan la grasa en la comida.

LA EMULSION DE SCOTT
DE
Aceite de Hígado de Bacalao
CON
Hipofosfitos de Cal y de Sosa,

es, ni más ni menos, lo que les hace falta ; no solamente les proporciona el importante eleménto (aceite de hígado de bacalao) en forma grata al paladar y de fácil digestión, sino también los hipofosfitos que tan valiosos son en los trastornos nerviosos de que comúnmente va acompañada la anemia.

La EMULSION DE SCOTT es un alimento que contiene grasa y que se digiere con más facilidad que la grasa en cualquiera otra forma. Las carnes son hasta cierto punto necesarias para la salud. Y esa es una excelente manera de adquirirlas.

Hemos conocido á personas que tomándola ganaron una libra en un día.

SCOTT & BOWNE, Químicos, New York.
De venta en las Boticas.

Exíjase la legítima de Scott con el envoltorio completo en que aparece la contraseña del pescador que lleva sobre los hombros un gran bacalao.

LUZ DIAMANTE,
LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.
Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.
— De Venta Por —
Las Ferreterías y Almacenes de Víveres.

"LA CORONACION"
REAL FABRICA DE CIGARRILLOS
Otrabanda, Calle Ancha.

Los cigarrillos de esta afamada Fábrica están elaborados con los mejores materiales de la Habana.

ALGODON, PECTORAL, TRIGO, BERRO ETC. ETC.
SE VENDEN POR MAYOR Y AL DETAL
en todos los Almacenes, Boticas y Tiendas de Curaçao, Bonaire, Aruba, Trinidad, Venezuela, Haiti, Colombia, etc. etc.
En esta fábrica encontrarán los fabricantes
PAPEL PARA CIGARRILLOS, PICADURAS DE PRIMERA CLASE ETC

BOTICA CENTRAL
DE LANNOY & C°.
Overzijde— Breedestraat.

Groot voorraad van artsenijen en van de allernieuwste patentmiddelen ; allervoortreffelijkste wijnen van de beste merken ; heerlijke siropen ; sodawater ; brillen van allerhande soorten ; allerfijnste en allerwelriekendste parfumerieën ; cacao en chocolade van verschillende merken ; uitgezochte confituren ; sigaren uit de meest geroemde fabrieken, enz., enz., enz.

Agentuur van het gerenommeerde **Lans' extra Stout,** door meer dan duizend geneeskundigen in Nederland en verreweg door de meeste van Curaçao aanbevolen; van het heerlijke bier **El Ciervo,** het deugdelijkste voor de tropische gewesten, om de geringe hoeveelheid alcohol, welke het bevat; van de **Elixir de Capuchino,** bereid door H. Suels, het groote en onfeilbare geneesmiddel voor de spoedige genezing der vrouwenkwalen.

Alles tegen schappelijke prijzen.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan na *Spaaren Beleenbank,* esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1897 bao di N°. 7187 G té N°. 1787 H, lo toema lugá dia Huebes 6 di December i dia nan koe ta sigi.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 30 di November 1899.

President,
M. P. CURIEL.

Fotografía Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO de 8 A. M. — 4 P. M.

DE INTEEKENING
is opengesteld op den
"Diccionario Papiamentoe-Hoelandés i Hoelandés-Papiamentoe
DOOR
ALFREDO F. SINTIAGO

Nadere informaties te bekomen te Willemstad, Kerkstraat N° 195 of in den Boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen, Willemstad.

TIJD TAFEL
der stoomschepen van "the Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1899.	Caracas	Philph.a	Caracas	Philph.a	Caracas	Philph.a
Vertrekt van NEW YORK	Oct. 6	Oct. 23	Nov. 4	Nov. 23	Dec. 6	Dec. 23
Doet SAN JUAN aan	,, 11	,, 28	,, 9	,, 28	,, 11	,, 28
" PONCE ,,	,, 12	,, —	,, 10	,, —	,, 12	,, —
,, CURAÇAO ,,	,, 14	,, 30	,, 12	,, 30	,, 14	,, 30
Komt aan te LA GUAYRA	,, 15	,, 31	,, 13	Dec. 1	,, 15	,, 31
Vertrekt van ,,	,, 18	Nov. 3	,, 16	,, 4	,, 18	Jan. 4
Komt aan te PTO. CABELLO	,, 19	,, 4	,, 17	,, 5	,, 19	,, 5
Vertrekt van ,,	,, 20	,, 6	,, 18	,, 6	,, 20	,, 5
Komt aan te CURAÇAO	,, 21	,, 7	,, 19	,, 7	,, 21	,, 6
Vertrekt van ,,	,, 22	,, 7	,, 20	,, 8	,, 22	,, 7
Doet LA GUAIRA aan	,, 23	,, 8	,, 21	,, 9	,, 24	,, 8
,, PONCE ,,	,, 25	,, 10	,, 23	,, 11	,, 26	,, 10
,, SAN JUAN	,, 26	,, 11	,, 24	,, 12	,, 27	,, 11
Komt aan te NEW-YORK	,, 31	,, 16	,, 29	,, 17	Jan. 1	,, 16

STOOMSCHIP "MERIDA."

Vertrekt van CURACAO	Oct. 14	Oct. 30	Nov. 13	Nov. 30	Dec. 14	Dec. 30
Komt aan te MARACAIBO	,, 15	,, 31	,, 14	Dec. 1	,, 15	,, 31
Vertrekt van ,,	,, 19	Nov. 5	,, 17	,, 5	,, 19	Jan. 5
Komt aan te CURACAO	,, 20	,, 6	,, 18	,, 6	,, 20	,, 6
Vertrekt van ,,	—	,, 7	—	,, 8	—	,, 8
Komt aan te MARACAIBO	—	,, 8	—	,, 9	—	,, 9
Vertrekt van ,,	—	,, 10	—	,, 12	—	,, 11
Komt aan te CURACAO	—	,, 11	—	,, 13	—	,, 12

SS. "HILDUR" en "A. R. THORP."

	Hildur	A.R.Thorp	Hildur	A.R.Thorp	Hildur	A.R.Thorp
Vertrekt van NEW YORK	Oct. 12	Oct. 28	Nov. 11	Nov. 28	Dec. 12	Dec. 28
Komt aan te CURACAO	,, 21	Nov. 6	,, 20	Dec. 7	,, 21	Jan. 6
Vertrekt van ,,	,, 22	,, 7	,, 21	,, 8	,, 22	,, 8
Komt aan te MARACAIBO	,, 23	,, 8	,, 22	,, 9	,, 23	,, 9
Vertrekt van ,,	,, 29	,, 14	,, 28	,, 15	,, 30	,, 14
Komt aan te CURACAO	,, 30	,, 15	,, 29	,, 16	,, 31	,, 15
Vertrekt van ,,	,, 30	,, 15	,, 29	,, 16	,, 31	,, 15
Komt aan te NEW YORK	Nov. 8	,, 24	Dec. 8	,, 25	Jan. 9	,, 24